ECLI:LV:RIRT:2018:0313.C33514417.1.S

Lieta Nr.C33514417
Lietas arhīva Nr. C-2647-18/30

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2018.gada 13.martā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese D.Liepiņa
ar tiesas sēdes sekretāri I.Štokmani,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Uzņēmējdarbības attīstības fonds" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 14.jūlijā SIA "Uzņēmējdarbības attīstības fonds" cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, norādot, ka starp AS "West Kredit" (pirms nosaukuma maiņas AS "Mateks Credit") un atbildētāju 2006.gada 27.februārī noslēgts aizdevuma līgums Nr.62702/3, ar kuru noteikta aizdevuma summa 7988,32 *euro* un aizdevuma atmaksas termiņš 180 mēneši. Aizdevuma atmaksu atbildētāja nodrošināja ar ķīlu – dzīvokļa īpašumu Nr.33, kas atrodas /adrese/, noslēdzot ar AS "West Kredit" 2006.gada 17.februārī ķīlas līgumu Nr.62702/3. Tā kā atbildētāja neveica maksājumus, AS "West Kredit" iesniedz tiesā pieteikumu par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā. Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2012.gada 29.oktobra lēmumu pieteikums par nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tika apmierināts. Pieteikumā norādīts, ka starp AS "West Kredit" un prasītāju 2012.gada 12.novembrī tika noslēgts cesijas līgums, ar kuru visas prasījuma tiesības, kas izriet no noslēgtā aizdevuma un ķīlas līguma, tika nodotas prasītājai. 2013.gada 7.februārī prasītāja iesniedza tiesu izpildītājam pieteikumu par izpildu darbību uzsākšanu, lūdzot 9261,10 *euro* piedziņu vērst uz atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu /adrese/. Nekustamā īpašuma izsolē augstāko cenu 3414,89 *euro* (2400 LVL) nosolīja SIA "Aploks". Prasītāja saņēma no tiesu izpildītājas 2153,39 *euro* (1513,41 LVL) un 2,85 *euro* (2,00 LVL) (samaksātā valsts nodeva). Prasītāja saņemto naudu novirzīja atbildētājas parādsaistību dzēšanai sekojošā kārtībā: 270,43 *euro* procentiem par aizdevuma lietošanu, neatmaksātam aizdevumam 1885,80 *euro*. Pēc saņemtā maksājuma novirzīšanas kopējais atbildētājas atlikušais parāds sastāda 7104,86 *euro*. Vadoties no labas ticības principa, prasītāja nolēma samazināt atlikušo parādu no 7104,86 *euro* uz 5810,17 *euro*, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas, līgumsoda, tiesāšanās izdevumiem. Pamatojoties uz Civillikuma 1330., 1835.pantu, Civilprocesa likuma 1., 24.pantu, 26.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 128.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas parādu 5810,17 *euro*, lūdz noteikt tiesības saņemt 6% gadā no parāda par laiku līdz sprieduma izpildei, kā arī lūdz piedzīt no atbildētājas tiesas izdevumus.

2017.gada 28.augustā tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā atbildētāja norāda, ka prasību atzīst daļēji, nepiekrīt līgumsodam 1961,82 *euro*. Norāda, ka ir bezdarbniece, bija paņēmusi divus kredītus daļējai parāda dzēšanai un ārstēšanai.

Uz tiesas sēdi prasītājas pārstāvis neieradās, bet 2018.gada 13.martā tiesā saņemts prasītājas iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez prasītājas klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Uz tiesas sēdi atbildētāja neieradās, par savas neierašanās iemesliem tiesu nav informējusi. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu. Tiesā nav saņemts atbildētājas lūgums atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, *tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses (..). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (..).*

Civilprocesa likuma 56.[1]panta pirmās daļas 3.punkts noteic – *ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā (..), uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.*

Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] panta otro daļu, *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi (..) un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta septīto daļu un 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, ka lietas izskatīšana iespējama bez prasītājas pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Saskaņā ar lietā esošo 2006.gada 27.februāra aizdevuma līgumu Nr.62702/3, kas noslēgts starp AS "Mateks Credit" kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju, tā pielikumiem Nr.1 un Nr.2, vienošanās protokoliem Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.P4E ar pielikumiem, (lietas 26.-33., 37.-56.lapa), aizdevējs izsniedzis aizņēmējam kredītu 7988,32 *euro* apmērā ar atmaksas termiņu 180 mēneši, paredzot, ka aizdevums atmaksājams ar ikmēneša maksājumiem, kā arī paredzot aizņēmēja pienākumu par aizdevuma lietošanu maksāt procentus (līguma 3.1.punkts), bet par līgumā noteiktās kārtības pārkāpšanu maksāt līgumsodu (līguma 3.5.punkts).

Savukārt, saskaņā ar lietā esošo 2006.gada 27.februāra ķīlas līgumu Nr.62702/3, kas noslēgts starp AS "Mateks Credit" kā ķīlas ņēmēju un atbildētāju kā ķīlas devēju (lietas 34.-36.lapa), atbildētāja ieķīlājusi viņai piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kā nodrošinājumu aizdevuma summai sakarā ar atbildētājas noslēgto aizdevuma līgumu. Saskaņā ar ķīlas līguma 1.2.punktu, ķīlas ņēmēja tiesības aptver arī visas blakus lietas, kuras ir

pastāvīgi saistītas ar ķīlu, bet saskaņā ar ķīlas līguma 1.3.punktu, ieķīlātais nekustamais īpašums kā ķīla nodrošina aizdevuma summas, procentu, līgumsoda, zaudējumu un citu izdevumu apmaksu, kas varētu rasties aizdevuma līguma un ķīlas līguma sakarā.

No lietā esošā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 30.12.2010. lēmuma (lietas 64.lapa) redzams, ka AS "Mateks Credit" firma mainīta uz AS "West Kredit".

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Savukārt, Civillikuma 1590.pants noteic, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (..)*.

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka atbildētāja nav veikusi maksājumus, atbilstoši aizdevuma līgumā pielīgtajiem noteikumiem. Uz šī pamata aizdevējs/ķīlas ņēmējs vērsies tiesā pret atbildētāju ar pieteikumu par ieķīlātā nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā.

Kā izriet no lietā esošā Jūrmalas pilsētas tiesas 2012.gada 29.oktobra lēmuma lietā Nr.3-12/0090/07 (lietas 10.-12.lapa), aizdevēja/ķīlas ņēmēja AS "West Kredit" pieteikums apmierināts, pieļaujot atbildētājas ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanu labprātīgā izsolē.

Saskaņā ar lietā esošo Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 11.janvāra lēmumu lietā Nr.3-12/0090/07 (lietas 14.lapa), AS "West Kredit" aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju SIA "Mateks", pamatojoties uz 2012.gada 12.novembra cesijas līgumu Nr.62702/3.

No lietā esošā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 08.04.2014. lēmuma (lietas 63.lapa) redzams, ka SIA "Mateks" firma mainīta uz SIA "Uzņēmējdarbības attīstības fonds".

Civillikuma 1793.panta 3.punkts noteic, ka *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata vai labprātīgi*.

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu, *cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina*.

Savukārt Civillikuma 1805.pants noteic, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku*.

Tādējādi likums prasījuma tiesību ietvaros cesionāram ir piešķīris kreditora tiesības, no kā secināms, ka prasītāja kā cesionārs ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju, par ko lietā strīda nav.

Ar lietā esošo Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 26.marta lēmumu lietā Nr.C04179713 apstiprināts atbildētājas ieķīlātā nekustamā īpašuma /adrese/, 2013.gada 15.februāra izsoles akts Nr.79, nostiprinot minēto īpašumu uz ieguvējas SIA firma "Aploks" vārda. No minētā tiesas lēmuma izriet, ka SIA firma "Aploks" par izsolīto īpašumu samaksājusi 2400,00 Ls jeb 3414,89 *euro* (lietas 15.-16.lapa).

Kā norādīts prasības pieteikumā un ko pierāda lietā esošais zvērinātas tiesu izpildītājas Aijas Kalniņas sastādītais 2013.gada 10.aprīļa aprēķins par naudas sadalīšanu starp piedzinējiem (lietas 19.-21.lapa), 2013.gada 10.aprīļa aprēķins (lietas 22.lapa), 2013.gada 15.aprīļa aprēķina par naudas sadalīšanu starp piedzinējiem precizējums (lietas 23.-24.lapa), kā arī prasītājas konta pārskats (lietas 25.lapa), pēc atbildētājai piederošā nekustamā īpašuma pārdošanas izsolē, prasītāja ir atguvusi naudas līdzekļus 1513,41 Ls (2153,39 *euro*) un 2,00 Ls (2,85 *euro*), kopā 2156,24 *euro*.

No lietā esošā parāda aprēķina izriet, ka atbildētājas neizpildītās saistības pēc noslēgtā aizdevuma līguma uz 31.10.2012. sastāvēja no aizdevuma pamatsummas 5465,23 *euro*, procentiem par aizdevuma lietošanu 270,43 *euro*, līgumsoda 3256,52 *euro*, nekustamā īpašuma vērtējuma izdevumiem 177,86 *euro* un tiesas izdevumiem 91,06 *euro*, kopā 9261,10 *euro*. No minētās kopsummas atņemot naudas līdzekļus, kurus prasītāja saņēmusi no tiesu izpildītājas, atbildētājas kopējā parāda summa sastādīja 7104,86 *euro*. Kā norādīts prasības pieteikumā, prasītāja, vadoties no labas ticības principa, ir samazinājusi atbildētājas parādu, līdz ar ko atbildētājas atlikušais parāds, ko prasītāja lūdz piedzīt, ir 5810,17 *euro*, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma 3579,43 *euro*, līgumsoda 1961,82 *euro*, nekustamā īpašuma vērtējuma 177,86 *euro* un tiesas izdevumiem 91,06 *euro*. Minēto apstiprina lietā esošais parāda aprēķins (lietas 58.lapa).

Civillikuma 1330.pants noteic - *ja ieķīlāto lietu pārdodot ienāk tāda summa, kuras nepietiek ķīlas ņēmēja pilnīgam apmierinājumam, tad viņam paliek tiesība prasīt no parādnieka kā parāda atlikuma, tā arī pārdošanai taisīto nepieciešamo izdevumu samaksu*.

Saistībā ar minēto regulējumu judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka gadījumā, ja pārdošanas rezultātā tiek iegūta summa, kura ir nepietiekoša ķīlas ņēmēja apmierinājumam, tad viņam paliek tiesības parāda atlikumu prasīt no parādnieka prasības tiesvedības kārtībā (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 30.septembra lēmums lietā Nr.SPC-79/2009*).

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 568.panta pirmajai daļai, *sprieduma izpilde notiek uz parādnieka rēķina (..)*.

No norādītā, kā arī no lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka prasītāja pamatoti vērsusies tiesā ar prasību par atlikušā parāda piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*.

Atbildētāja cēlusi tiesā iebildumus, norādot, ka nepiekrīt līgumsodam, tai pat laikā nav norādījusi objektīvu, konkrētu, saprotamu un pārbaudāmu pamatojumu saviem iebildumiem. Par tādu pamatojumu nevar tikt atzīts atbildētājas paskaidrojumam pievienotais 2016.gada 26.oktobra lēmums par bezdarbnieka statusa piešķiršanu, jo fakts par 2016.gadā piešķirto bezdarbnieka statusu nevar kalpot par personas atbrīvojumu no atbildības par uzņemto saistību izpildi.

Turklāt parāda aprēķinā norādītais līgumsoda apmērs atbilst Civillikuma 1716.panta trešās daļas prasībām, kā arī tas nav atzīstams par nesamērīgi lielu un netaisnīgu attiecībā pret pamatparāda apmēru, kā arī pret atbildētāju kā patērētāju, ņemot vērā to, ka noslēdzot līgumu, atbildētāja bija piekritusi nosacījumiem par līgumsodu un tā apmēru, taču ir pieļāvusi uzņemto saistību neizpildi.

Ievērojot minēto, kā arī ņemot vērā lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesai nav pamata apšaubīt, ka līdz lietas izskatīšanas dienai parāds nav dzēsts, tādējādi ir tiesisks pamats piedzīt no atbildētājas parādu 5810,17 *euro* apmērā.

Bez tam, prasītāja lūgusi noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*.

Ņemot vērā minēto, kā arī pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājai ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no parāda pamatsummas līdz nolēmuma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, *kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..)*.

Ievērojot minēto, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenama samaksātā valsts nodeva 467,15 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 33., 39., 41., 93.panta pirmo daļu, 97., 187., 193., 195., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Uzņēmējdarbības attīstības fonds", reģ.Nr.40003995980 (bankas norēķinu konts naudas līdzekļu samaksai – LV71 RTMB 0000 6 0380 1301, AS "Rietumu banka"), parādu 5810,17 *euro*, kā arī tiesas izdevumus lietā, kas sastāv no valsts nodevas 467,15 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 3,20 *euro*, **kopā – 6280,52 *euro*** (seši tūkstoši divi simti astoņdesmit *euro*, 52 centi).

Atzīt SIA "Uzņēmējdarbības attīstības fonds" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no parāda 5810,17 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildes dienai.

Noteikt /pers. A/tiesības 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas spriedumu izpildīt labprātīgi.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ D.Liepiņa